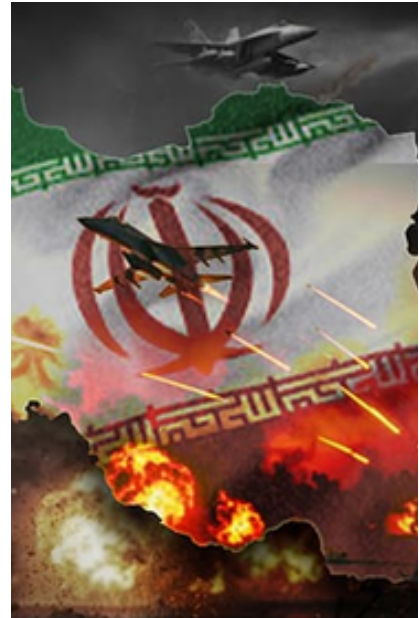

ความเสี่ยงสงครามสหรัฐฯ-อิหร่าน อาจดันต้นทุนอุตสาหกรรมสิ่งทอโลกพุ่ง 10-15% จาก “พลังงาน-วัตถุดิบปิโตรฯ-ค่าขนส่ง”

ผู้เชี่ยวชาญเตือน หากความตึงเครียดสหรัฐฯ-อิหร่านยกระดับเป็นความขัดแย้งเต็มรูปแบบ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มทั่วโลกอาจเผชิญต้นทุนผลิตเพิ่มสูงสุด 10-15% เพราะห่วงโซ่อุปทานพึ่งพาน้ำมัน ปิโตรเคมี และเส้นทางเดินเรือระหว่างประเทศอย่างเข้มข้น

รายงานจาก Global Textile Times ระบุว่า ความขัดแย้งในตะวันออกกลางซึ่งเป็น “ศูนย์กลางพลังงานของโลก” มีแนวโน้มสร้างแรงกระตุ้นต่อห่วงโซ่อุปทานสิ่งทอทั้งระบบ ตั้งแต่ผู้ผลิตเส้นใย โรงทอ ไปจนถึงผู้ผลิตเสื้อผ้าและค้าปลีก โดยกลไกหลักเริ่มจาก ความผันผวนของราคาน้ำมันดิบ ซึ่งเมื่อราคาน้ำมันขยับขึ้น ต้นทุนวัตถุดิบปิโตรเคมีที่ใช้ผลิตเส้นใยสังเคราะห์ก็เพิ่มตามทันที

รายงานชี้ว่า เส้นใยสังเคราะห์สำคัญอย่าง โพลีเอสเตอร์ ไนลอน อะคริลิก มีต้นทางจากสารตั้งต้นที่เชื่อมโยงกับน้ำมัน เช่น PTA และ MEG ทำให้เมื่อราคาน้ำมันพุ่ง ผู้ผลิตเส้นใยจะส่งผ่านต้นทุนไปยังเส้นด้าย ผืนผ้า และสุดท้ายคือ “ราคาสินค้าสำเร็จรูป” โดยเฉพาะโพลีเอสเตอร์ที่เป็นสัดส่วนใหญ่ของการใช้เส้นใยทั่วโลกจึงยิ่งอ่อนไหวต่อช็อกราคา

อีกด้านหนึ่ง กระบวนการผลิตสิ่งทอเป็น อุตสาหกรรมใช้พลังงานสูง ตั้งแต่ปั่นด้าย ทอ ย้อม ไปจนถึงฟีนิชซิง ต้องใช้ไฟฟ้า ไอน้ำ และเชื้อเพลิงจำนวนมาก หากราคาน้ำมันและก๊าซเพิ่มขึ้น โรงงานจะเผชิญต้นทุนดำเนินงานสูงขึ้นทันที และผู้ประกอบการที่มาร์จิ้นบางอาจรับภาระได้ยาก ความเสี่ยงยังอยู่ที่ โลจิสติกส์และเส้นทางเดินเรือ โดยเส้นทางยุทธศาสตร์อย่าง “ช่องแคบฮอร์มุซ” เป็นจุดผ่านสำคัญของน้ำมันและสินค้าพาณิชย์ หากเกิดความไม่ปลอดภัย ผู้ให้บริการขนส่งอาจต้องเปลี่ยนเส้นทาง เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย ส่งผลให้ ค่าระวางเรือและเบี้ยประกันสูงขึ้น รวมถึงความล่าช้าที่กระทบตารางผลิตแบบ just-in-time

นอกจากต้นทุนจริง ความขัดแย้งยังทำให้ตลาดการเงินผันผวน ทั้งค่าเงิน สินค้าโภคภัณฑ์ และความเชื่อมั่นนักลงทุน ผู้ผลิตที่พึ่งพาวัตถุดิบนำเข้าอาจเจอแรงกดดันจากอัตราแลกเปลี่ยน ขณะเดียวกันผู้บริโภคอาจลดการใช้จ่ายสินค้าแฟชั่นซึ่งเป็น “สินค้าฟุ่มเฟือย” เมื่อเงินเฟ้อ/ความไม่แน่นอนสูงขึ้น ทำให้คำสั่งซื้อจากแบรนด์ใหญ่ลดลงในประเทศฐานการผลิตสำคัญ

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่ออุปสงค์ผู้บริโภค

ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นไม่ได้เกิดขึ้นอย่างเดียว เพราะท้ายที่สุดแล้วจะส่งผลกระทบต่อราคาขายปลีกและอุปสงค์ของผู้บริโภค หากผู้ผลิตผลักภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้นไปยังแบรนด์และผู้ค้าปลีก ราคาสินค้าเสื้อผ้าอาจปรับสูงขึ้นในตลาดสำคัญหลายแห่ง

อย่างไรก็ตาม เครื่องนุ่งห่มส่วนใหญ่ถือเป็น “สินค้าที่ซื้อได้ตามดุลยพินิจ” (discretionary purchase) เมื่ออัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นหรือความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ผู้บริโภคมักจำกัดการใช้จ่ายในสินค้าที่ไม่จำเป็น ซึ่งอาจทำให้อุปสงค์ต่อสินค้าเสื้อผ้าและสิ่งทอลดลง

สำหรับผู้ส่งออกเสื้อผ้าจากฐานการผลิตสำคัญ เช่น อินเดีย บังกลาเทศ เวียดนาม และจีน อุปสงค์ค้าปลีกที่อ่อนแรงลงอาจแปลเป็น “ปริมาณคำสั่งซื้อที่ลดลง” โดยตรง

รายงานประเมินว่า ปัจจัยรวมกันอาจทำให้ต้นทุนการผลิตสิ่งทอทั่วโลกเพิ่มขึ้นราว 10–15% พร้อมกดดันมาร์จิ้นตลอดห่วงโซ่ และอาจเร่งให้เกิดการปรับตัวเชิงโครงสร้าง เช่น หันไปใช้เส้นใยธรรมชาติ/เส้นใยรีไซเคิลมากขึ้น กระจายฐานการผลิต (diversification) และแนวโน้ม nearshoring รวมถึงลงทุนเครื่องจักรประหยัดพลังงานหรือพลังงานหมุนเวียน

ที่มา : <https://www.globaltextiletimes.com>

ความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่อาจเกิดขึ้น

- ต้นทุนเส้นใยสังเคราะห์แพงขึ้น → ผู้ผลิตอาจ หันไปใช้วัสดุทางเลือก/เพิ่มสัดส่วนเส้นใยธรรมชาติ
- แบรนด์เร่งใช้ โพลีเอสเตอร์รีไซเคิลและวัสดุยั่งยืน เพื่อลดการพึ่งพาปิโตรเลียม
- กระจายซัพพลายเชน ไปหลายภูมิภาค เพื่อลดความเสี่ยงภูมิรัฐศาสตร์ และแนวโน้ม nearshoring (ย้ายฐานผลิตใกล้ตลาดผู้บริโภค) อาจเด่นขึ้น
- เพิ่มการลงทุน นวัตกรรม/ประสิทธิภาพ เช่น เครื่องจักรประหยัดพลังงาน หรือพลังงานหมุนเวียน เพื่อลดผลกระทบจากต้นทุนเชื้อเพลิง

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการไทย

- ปรับพอร์ตไปสู่ basic/fast replenishment และเสนอ MOQ ต่ำ-ลือตเล็ก
- เพิ่มความยืดหยุ่นการผลิต (สลับไลน์เร็ว ลด changeover time) เพื่อรองรับออเดอร์ที่
- ใส่เงื่อนไขป้องกันความเสี่ยงในสัญญา: มัดจำ, ค่าปรับยกเลิก, เงื่อนไขเปลี่ยนสเปก
- บริหารลูกค้าใหม่: จำกัดเครดิต ตรวจสอบเครดิตคู่ค้า ใช้ประกันเครดิต/LC เมื่อเหมาะสม